

BIULETYN

CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY

ROK I

1951

Nr 4

REDAGUJE KOMITET REDAKCYJNY CIOP: J. ZIĘBORAK, A. PRÓSZYŃSKA, H. ZMIGRODZKA

W rocznicę powołania C. I. O. P.

W rocznicę powołania Centralnego Instytutu Ochrony Pracy odbyło się ogólne zebranie pracowników Instytutu, na którym został wygłoszony referat ob. A. Prószyńskiej pt. „Analiza dotychczasowych osiągnięć i braków w pracy CIOP”. Zebranie to miało również charakter inauguracyjny, rozpoczynający szkolenie ideologiczne pracowników Instytutu.

Przeprowadzając analizę dotychczasowych osiągnięć i braków pracy w CIOP — prelegentka poruszyła niektóre z problemów zasadniczych, które narastały w ciągu roku istnienia Instytutu i które po referacie zostały uzupełnione w dyskusji przez specjalistów poszczególnych zagadnień. Po podkreśleniu, że podbudowa naukowa dla szerokiego praktycznego stosowania nowej techniki i nowej ochrony pracy została stworzona w Związku Radzieckim, a to naskutek wieloletniej pracy naukowo - badawczych instytutów — treść referatu dotyczyła przyczyny powstania nauki o ochronie pracy w Polsce jako konsekwencji kształtowania się nowego ustroju, w którym klasa pracująca stwarza dla siebie warunki pracy, pozwalające na pełny rozwój jej sił twórczych.

Po scharakteryzowaniu i analizie zadań Instytutu, wpływających z ustawy — referat zreasumował dotychczasowe wysiłki CIOP w kierunku stworzenia bazy naukowej w zakresie ochrony pracy i wymieniał szereg prac badawczych ukończonych lub będących w toku. Są to zdobycze pozytywne. Skolei prelegentka zwróciła uwagę na tak ważne zagadnienia, jak sprawa stosunku do pracy i podniesienie jej wydajności, które są nierozzerwalnie związane ze współzawodnictwem, przybierającym na terenie Instytutu inne formy niż w zakładzie produkcyjnym. Współzawodnictwo wprowadzone było w CIOP w formie podejmowania zobowiązań — nieraz długofalowych — z okazji Święta 22 lipca i Kongresu Pokoju.

Trzeba stwierdzić, że zobowiązania w 94% zostały wykonane w terminie, a niekiedy nawet przedterminowo i że do wykonania ich został zmobilizowany prawie cały personel Instytutu. Miało to duże znaczenie wychowawcze i polityczne, którego nie można nie doceniać.

VI Plenum KC PZPR postawiło przed nami zadanie realizacji Frontu Narodowego, frontu walki o pokój i plan 6-letni, więc walki z wszelkiego rodzaju przejawami nacjonalizmu i kosmopolityzmu, które są narzędziem ideologicznym w ręku imperialistów, usiłujących przy ich pomocy usprawiedliwić i uzasadnić swoją zaborczą politykę. Każdy z nas powinien przeciwstawić im prawdziwy patriotyzm i proletariacki internacjonalizm. W tym świetle szczególnego znaczenia nabiera krytyczne opracowania historii ochrony pracy w Polsce na

tle całego bogactwa naszego dorobku narodowego, naszego wkładu do kultury ogólnie - ludzkiej, wysuwając na czoło chlubną przyszłość naszych walk rewolucyjnych i naszych najnowszych wielkich osiągnięć.

Następną grupą problemów o wielkiej wadze — jest silne związane nauki z praktyką. Punktem wyjścia tutaj jest ruch racjonalizatorski i współzawodnictwo pracy. Przed CIOP stoi zadanie pobudzenia szerokiego ruchu racjonalizatorskiego w dziedzinie ochrony pracy. Pierwszym krokiem ku temu było zwołanie w kwietniu konferencji z wybitnymi racjonalizatorami Warszawy i Okręgu Warszawskiego.

Skolei poświęca się specjalną uwagę naukowemu opracowaniu podstaw ochrony pracy w ruchu współzawodnictwa pracy, co w oparciu o metodę inż. Kowalewa, wpłynie na metodologię ochrony pracy w ogólności. Zwiążenie nauki z praktyką jest motorem, poruszającym większość prac naukowo-badawczych Instytutu. Prace te są wykonywane w oparciu o przemysł, o ludzi z terenu, o doświadczenia z ruchu i praktyki. Uzupełnienie planu prac CIOP na rok bieżący szeroko to przewiduje.

W związku z dużymi zadaniami, stojącymi przed Instytutem każdy z pracowników musi się czuć coraz bardziej odpowiedzialnym za powierzony mu odcinek pracy. „Bolszewickie jednoosobowe kierownictwo polega na umiejętności rządu, na umiejętności organizowania pracy, doboru kadr, dawania prawidłowych dyrektyw, żądania sprawozdania, likwidacji nieodpowiedzialności. Ale oznacza ono jednocześnie i umiejętność opierania się w tej robocie na organizacji partyjnej, na aktywie zakładu i na całej jego załodze“ (Zdanow).

Ważnym czynnikiem przy wykonywaniu zadań jest krytyka i samokrytyka pracy w każdym zespole. „Można pokonać — mówił min. Szyr — konserwatyzm, rutyniarstwo, opór przeciwko nowym rozwiązaniom, skostnienie, które udziela się często i odpowiedzialnym, zasłużonym pracownikom, ale oderwanym od mas i przez te masy nie kontrolowanym. Można ludzi ratować przed degradacją, obniżeniem w funkcjach. Można to uczynić przez zastosowanie i wdrożenie zasad śmiałej, ale koleżeńskiej, ostrej, ale rzeczowej krytyki, przez dostatecznie wczesne sygnalizowanie błędów, udzielanie na czas ostrzeżeń i nagan“. Ten niezawodny oręż zwalczania wszystkich niedociągnięć i błędów — jeszcze niedostatecznie został przez nas opanowany. Brak jeszcze na zebraniach produkcyjnych i związkowych CIOP śmiałej i rzeczowej krytyki i samokrytyki, co utrudnia pracę całego zespołu. Musimy uczyć się stosować w jaknajwiększym stopniu tę bolszewicką metodę wychowywania kadr w duchu socjalizmu.

W uzupełnieniu referatu — przewodniczący zebrania — Dyrektor Naczelny mgr inż. L. Taniewski podkreślił, że jedyną metodą naukową jest metoda marksistowska. Oparta o nią nauka ma wszelkie możliwości rozkwitu, czego dowodem jest jej kolosalny rozwój w ZSRR.

W obszernej dyskusji, w której wzięli udział zebrani — podkreślono słuszność tez wysu-

niętych przez prelegentkę, zwracając uwagę na konieczność stałej krytyki i samokrytyki, przeprowadzanej na zebraniach kolektywu, pogłębiającej zagadnienia i pozwalającej na prostowanie ścieżek i kierunku działania. Podkreślono też wielokrotnie potrzebę opierania prac na źródłach radzieckich i korzyści, jakie z tego wynikają dla nauki i praktyki.

R. K.

Co dała narada racjonalizatorów z przedstawicielami nauki o ochronie pracy

W pierwszej połowie kwietnia br. odbyła się w Warszawie narada racjonalizatorów z przedstawicielami nauki o ochronie pracy, zorganizowana przez Centralny Ośrodek Szkolenia Związków Zawodowych i Centralny Instytut Ochrony Pracy, z udziałem przedstawicieli Partii, Centralnej Rady Związków Zawodowych i administracji przemysłowej. W świetle szerokiej akcji, zmierzającej do podniesienia stanu bezpieczeństwa pracy, ogarniającej coraz bardziej całą gospodarkę kraju — staje się aktualna dawno realizowana w ZSRR zasada, że w ustroju socjalistycznym nauka całkowicie stoi na usługach praktyki. Wyrazem tego jest wykorzystywanie dla badań naukowych pomysłów racjonalizatorskich przy jednoczesnym stałym kontakcie naukowców z robotnikami. Nauka bowiem w ustroju socjalistycznym bazuje całkowicie na potrzebach praktycznych i z nich czerpie tematy do swoich prac.

Referat, wprowadzający w zagadnienie pt. „Racjonalizacja a ochrona pracy“, wygłosił mgr inż. St. Filipkowski z C. I. O. P. Referat wykazał na przykładach łączność zagadnień ochrony pracy z racjonalizacją i wynalazczością oraz wskazał na konieczność ścisłego kontaktu naukowców z racjonalizatorami w tym zakresie.

Narada wzbudziła żywe zainteresowanie, czego wyrazem były szczerze zadowolone przez uczestników sala oraz żywy udział w dyskusji, w czasie której przemawiało 17 osób. Dyskutanci zwrócili uwagę na szerszy cel, jaki przyświeca tej naradzie, a mianowicie walka o pokój oraz plan 6-letni budowy podstaw socjalizmu i rozwoju gospodarczego. W celu osiągnięcia tych zadań — koniecznym jest uaktywnienie tak ważnego odcinka — jakim jest racjonalizacja i wynalazczość w dziedzinie ochrony pracy. Nie tylko trzeba pobudzić i wykorzystać inicjatywę w tym kierunku, lecz również chodzi o wytyczenie planowej działalności w sensie stałego i racjonalnego wykorzystywania pomysłów, zrodzonych na stanowiskach roboczych, a więc pomysłów praktycznych i naprawdę zastosowalnych. Realizuje to Centralny Instytut Ochrony Pracy, który organizuje specjalny dział dla współpracy z racjonalizatorami. Doświadczenia racjonalizatorów i przodowników pracy przy maszynach, urządzeniach i w warsztacie — jednym słowem przy produkcji — dadzą obfity materiał do badań naukowych, które z kolei uzupełnią wysiłki inicjatywy oddolnej, usystematyzują je i stworzą metodę, pozwalającą robotnikowi na właściwe i pełne wykorzystanie środków technicznych, co w wyniku bardzo podniesie wydajność pracy.

Racjonalizatorzy zabierający głos w dyskusji podkreślili stałą troskę Partii i rządu, stawiających mocno zagadnienie ochrony pracy m. in. przez stworzenie ośrodka koordynującego i badawczego, jakim jest Centralny Instytut Ochrony Pracy. Nawijając do tego racjonalizatorzy uzasadnili w podawanych przez siebie przykładach, że jednoczes-

ne polepszenie warunków pracy następuje natychmiast po zastosowaniu pomysłów ułatwiających i ochraniających pracę.

W dyskusji poruszono sprawę potrzeby wprowadzenia odznaczeń dla inżynierów, którzy współpracują przy pomysłach racjonalizatorskich i służą swą wiedzą naukową i techniczną nie tylko w czasie ich powstawania, lecz również w rozpowszechnianiu i wdrażaniu w innych zakładach pracy.

Inżynierowie i naukowcy zwrócili uwagę na ważny moment, wynikający ze współpracy z racjonalizatorami, a mianowicie, że rola ich nie ogranicza się tylko do dzielenia się wiedzą z robotnikami, lecz również pozwala na poszerzenie ich umiejętności i pogłębienie praktycznych wiadomości w danym przemyśle. Tylko przy warsztacie pracy tworzy się praktyczna, a więc twórcza myśl, pozwalająca na przeprowadzenie skierowanych we właściwym kierunku badań naukowych. I to jest celem i treścią wysiłków Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, który przez stałe rozwijający się kontakt z terenem — wykształca zespół naukowy pracujący umiejętnie i celowo w socjalistycznych warunkach produkcyjnych.

Obrady podsumował tow. Drożdż W., sekretarz CRZZ, który wskazał, że pomimo istnienia wielu ciekawych pomysłów, w skali dynamicznego rozwoju naszej gospodarki — jest to jednak nie wystarczające. Należy wzmocnić i rozszerzyć te zamierzenia.

Na zakończenie uczestnicy wyrazili nadzieję i życzenia, że narady takie odbywać się będą częściej, aby w ogniu rzeczowej krytyki ważne problemy mogły powstawać i być rozwiązywane. Szczególnie w tym zainteresowany jest Centralny Instytut Ochrony Pracy, który powiązanie nauki z praktyką stawia wśród najważniejszych swoich celów.

H. Z.

Zastosowanie fotokomórki przy prasach

W CIOP przeprowadzane są w tej chwili badania w zakresie zastosowania fotokomórki przy prasach.

Badania przeprowadza się na prasach, wytwarzanych w kraju. Metoda, jaką zastosowano wymagała niedużej rekonstrukcji sprzęgła, w celu uzyskania możliwości blokowania — w każdym położeniu — suwaka w momencie przecinania przez rękę strumienia świetlnego. Strumień świetlny stanowi granicę, poza którą rozpoczyna się strefa niebezpieczna. Użycie urządzenia elektronicznego pozwala na stosowanie dowolnej szybkości przy posługiwaniu się prasą, w zależności od sprawności pracującego. Urządzenie to zapewnia całkowite bezpieczeństwo i tym samym nie wymaga od robotników zatrudnionych przy prasach — wysokich kwalifikacji.

J. H.